

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

16. Præcepta de parentibus, & filijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Sed cur septimus annus est recuperanda libertati diuinitus destinatus, & quinquagesimus idem annus? Nimirum voluit Deus, ut seruitus Hebræorum esset ad tempus: eo quod perpetua seruitus grauis nimium est, & acerba, adeo, ut Iurifconsulti dixerint eam esse contra naturam, *Instit. de iure natur. gentium, & ciuili. §. ius autem gentium: voluit autem, ut septimo quoque anno Hebræi seruitutem euaderent quasi sex annis perfectè seruiert, & septimo, ab omni opere serui cessare deberent.* Rursus, quinquagesimum annum libertati destinauit: quia quadraginta nouem anni septem annorum hebdomadas implent, ut quemadmodum post quadraginta nouem dies exactos ab exitu ex Aegypto, populus quinquagesimo die legem accepit, quasi Aegyptiacæ seruitutis iugo iam penitus excusso, sic etiam serui quinquagesimo anno perfecta libertate donarentur.

Deuteronomij 23. habetur hæc etiam lex: *Non trades seruum domino suo, qui ad te confugerit. Quæ lex locum habebat in seruo Ethnico, qui à Domino suo quærebatur ad necem, vel ad aliquod aliud graue incommodum, detrimentum, & malum.* Item Exodi 21. *Qui percusserit, inquit, seruum suum, vel ancillam xrga, & vno die vel duobus superuixerit, non subiacet pena, quia pecunia illius est.* Intelligitur ea lex de seruis, quos Hebræi ex Gentibus habebant: nam serui, qui Hebræi erant, non erant pecunia dominorum, quia non erant in seruitute perpetua. *At verò qui percusserit seruum suum, vel ancillam xrga in manibus eius, criminis reus erit, hoc est, morte condemnatur, vel sensus est: digna poena mulctetur, quia certò constabat, ex plagis siue verberibus, percussione, vel vulnere seruum obijisse, dum verò duos, vel vnum diem verberatus, vel percussus seruus viueret, quia incertum erat an ex vulnere, siue plagis interiret, Dominus liber erat, & immunis à poena.* Si autem Dominus seruum videlicet suum ex Gentibus percussus mutilabat, ipso iure seruus libertate donabatur.

Leuitici 25. Si Hebræus inopia pressus se vendidisset aduenæ, vel peregrino profelyto, vel alicui ex gente ipsius, poterat redimi, si aliquis propinquus, vel ipsemet pretium soluisset: & in ea redemptione serui, habebatur ratio operæ, quæ in ipsa redemptione æstimabatur, quanti æstimari ex æquo, & bono debebat: pretium autem, & merces operarum deducebatur de pretio redemptionis, & quod æstimata opera serui facta reliquum erat, resolvebatur ab eo ipsi emptori: quod si non redimebatur, tunc anno iubilæi liber exibat vnà cum filijs suis.

Cap. XVI.

P R A E C E P T A

De parentibus, & filijs.

LEge concedebatur iuxta quorundam sententiam quamuis id ego in lege expressim non video, ut si aliquis pater paupertate premeretur, filium, vel filiam venderet suam. Nam cum apud Hebræos seruus septimo anno manumitteretur, concedebat lex, ut cuique ad extremam inopiam redacto liceret filium, vel

filiam vendere. Immo cuius etiam simili egestate laboranti fas erat seipsum alteri Hebræo vendere, ut declarat liber Leuitici. nam ut supra diximus; seruitus ad tempus tantum erat, septimo enim anno serui libertate donabatur, ac proinde cum Hebræus filius alteri Hebræo vendebatur, potius locabatur, quam vendebatur. Cum item Hebræus alteri se Hebræo vendebat, potius locabat se, id est, operam suam, quam vendebat.

Item Exodi 21. præcipitur patribus, ut filios suos legem ac religionem doceant. *cum dixerint, inquit, vobis filij vestri, Quæ est ista religio? Dicitis eis, vltima transitus Domini est. Deuteronomij 21. Signerit homo filium contumacem, & proteruum, qui non audierit patris ac matris imperium, & coercitum obedire contempserit: apprehendent eum, & ducunt ad seniores ciuitatis illius, & ad portam iudicij, dicentque ad eos Filius noster iste proteruus, & contumax est, monita nostra audire contempnit, comestrationibus vacat, & luxuria atque conuiuijs, lapidibus eum obrueret populus ciuitatis, & morietur, ut auferatur malum de medio vestri, & vnuerjui israel adiens peritescat.*

Cap. XVII.

P R A E C E P T A

Circa externos & Peregrinos.

HEBRÆORUM populus bipertitus erat: aut enim constabat ex hominibus externis, qui dicuntur Aduenæ, & ex gentibus suam genus trahebant, aut ex ijs, qui genere erant Hebræi ab Israele originem ducentes, qui dicuntur Indigenæ. Priores illi vocabantur Profelyti, qui ex Gentibus procreati, ab Idolorum cultu ad Dei religionem traducti, & circumcisi, factis Hebræorum cæremonijs, & institutis imbuebantur. *Si quis, inquit, in vestram voluerit transire coloniam, & facere Phasæ Domini, circumcidetur prius omne masculinum eius, & tunc rite celebrabit, erique suam indigena terra. Si quis autem circumcisius non fuerit, non reseruetur ex eo. Eadem lex erit indigenæ, & colono, qui peregrinatur apud vos.*

Leuitici 19. *Homo qui libet de domo Israel, & de alienis, qui peregrinantur apud vos, qui obtulerit holocaustum siue victimam, & ad ostium tabernaculi testimonij non adduxerit eam, ut offeratur Domino, iurabit de populo suo.*

Leuitici 24. *Aequum iudicium sit inter vos, siue peregrinos, (id est profelytus) siue eius peccauerit. 12. ch. 14. Homo de domo Israel (id est, ex genere israelis) & de profelytis quicumque aduenæ fuerit in Israel, si alienatus fuerit à me, & posuerit idola sua in corde suo, & reliq. in Actis: iudæi quoque, ait Lucas, & profelyti. Docuit, Christus quantum studium poneretur à iudæis in eo, ut profelytos facerent, id est, ut Gentiles circumciderent, & ad Dei cultum, & religionem conuerterent, his verbis; *re. rabu Scribae, & Pharisei hypocrite, qui circumcisitis, & aridam, ut faciatis vnum profelytum: cum fuerit factus, facitis eum filium rebeccæ duplo quam vos. 3. Paralipomenon. 30. Filiaritate perfusa est omnis turba iudæa tan seniorum, & Leuitarum, quam vnuerse frequentes, quæ venerat ex Israel, profelytorum quoque de terra Israel, & habitantium in Iuda.**